

OSALLISTUVA NUORISO – OSALLISTAVA KUNTA -HANKE

RAPORTTI VUODESTA 2017

Osallistuva nuoriso – osallistava kunta -hanke on vuoden aikana saanut edistettyä nuorten äänen kuulumista Keski-Suomen kunnissa ja innostanut eri nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan heille tärkeisiin asioihin. Vuoden aikana on kohdattu paljon nuoria ja aikuisia, viestitty hankkeesta sekä luotu hyvä pohja hankkeen jatkotoiminnoille.

Osku-hankkeen ohjausryhmään koottiin mahdollisimman kattava edustajisto, joilla on näkemyksiä sekä kehittämisideoita aiheeseen liittyen. Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa. Ohjausryhmän edustajatahoina ovat: Haukkalan säätiö, Laukaan kunta, Aluehallintovirasto, Keski-Suomen Liitto, Nuorisoseurat, Lukiolaisten Liitto, Mannerheimin lastensuojelun liitto, Eduskunta, Historian ja yhteiskuntaopin opettajayhdistys ja Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmä.

Osku-hankkeen toiminnan juurtuminen näkyy jo ensimmäisenä vuonna muun muassa uusien nuorisovaltuustojen muodossa sekä erilaisissa verkostoissa, esimerkiksi nuorisovaltuustojen ohjaajat ja nuorten vaikuttaja-aikuisten edustajat tuntevat ensimmäisen vuoden jälkeen toisensa entistä paremmin ja ovat verkostoituneet keskenään. Vuoden 2017 lopussa vain Luhangan kunnasta puuttuu nuorisovaltuusto tai muu vastaava nuorten vaikuttajaryhmä.

Kokonaiskuvan eli vaikuttamispolun rakentaminen

Vaikuttamisenpolku-menetelmää on kehitetty Muuramessa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Menetelmän kehittämisessä on ollut Oskun työntekijöiden lisäksi Muuramen yrittäjäyhteistyö Innolan valmentaja Niina Koivuniemi sekä joukko nuoria. Lisäksi palkkasimme kesällä 2017 Nuorten Ääni Keski-Suomessa -aktiivi Aatu Jäntin kehittämään ja visualisoimaan menetelmää. Menetelmän tiedonkeruuprosessia oli kehittämässä aikuisten tapaamisessa 15 osallistujaa. Edustetut tahot olivat Nisulanmäen koulu, Lions Club Muurame, Muuramen kunnan nuorisopalvelut, Muuramen seurakunta, Muuramen SYKE ja Muuramen yrittäjäyhteistyö Innola. Aikuisten tapaamisen lisäksi menetelmää testattiin Muuramessa Nisulanmäen koululla yhdelle luokalle, jossa oli 15 oppilasta. Menetelmän kehittäminen jatkuu koko ajan.

Nuorten ja aikuisten vuoropuhelu

Osku-hanke oli esillä Nuorten Keski-Suomen ja Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän toteuttamassa Toukofestissä myös Vaikuta! -kahvilana. Kahvilassa oli eri yhteistyötahojen kysymyksiä, joihin nuoret saivat osallistua ja palkinnoksi vastaamisesta saivat keksiä ja mehua. Vaikuta! -kahvilassa kävi tuhansia lapsia ja nuoria ja kahvila oli pisteenä erittäin onnistunut.

Osku-hanke oli mukana toteuttamassa Maakunnallista Nuorisofoorumia 30.10. yhdessä Nuorten Ääni Keski-Suomessa -ryhmän kanssa. Tapahtumassa koottiin keskisuomalaisia nuoria yhteen keskustelemaan ja verkostoitumaan muiden nuorten ja päättäjien kanssa. Foorumiin osallistui yhteensä noin sata henkilöä: 62 nuorta ja 20 aikuista 17 eri kunnasta ja noin 15 päättäjää tai virkamiestä. Maakunnallinen Lasten Parlamentti -tapaaminen järjestettiin yhteistyössä Osaava Keski-Suomi -toiminnan kanssa 8.11. ja tapahtumaan kutsuttiin edustajia kaikista Keski-Suomen kunnista. Lasten Parlamentti -tapaamisessa oli mukana 64 osallistujaa; 46

lasta ja 18 aikuista. Osku-hanke oli esillä myös opettajien KEOS -täydennyskoulutustapahtumassa, joka järjestettiin 25.11. Jyväskylässä. Osku-hanke oli osana Nuorten Keski-Suomen toteuttamaa Vaikuta! -teema-alueita. Maakunnallisen Lasten Parlamentin tulokset ja huomiot julkistettiin KEOS-tapahtumassa.

Syksyllä 2017 on valmisteltu kevään 2018 Vaikuta! -kampanjaa, jossa nuoret ja päättäjät pääsevät kohtaamaan ensin kuntakohtaisissa Vaikuta! -teemapäivissä ja lopuksi kampanjan huipennuksessa Vaikuta! -Huippukokouksessa.

Koulutuksissa ja kohtaamisissa on kannustettu vuoropuhelun lisäämiseen myös kuntatasolla mm. jakaen erilaisia hyviä käytäntöjä.

Toiminnan rakenteet

Helmikuussa järjestettiin ensimmäinen Keski-Suomen nuorisovaltuustojen leiri, jossa oli koulutusta nuorisovaltuustotoiminnasta ja sen käynnistämisestä sekä verkostoitumista muiden kuntien nuorten kanssa. Leirillä osallistujina oli 31 nuorta ja 6 nuorisovaltuusto-ohjaajaa kymmenestä eri kunnasta. Vuoden aikana annettiin kuntakohtaista apua muun muassa nuorisovaltuuston perustamiseen ja toiminnan käynnistämiseen sekä yleisesti nuorten innostamiseen. Vuoden aikana saatiin perustettua uudet nuorisovaltuustot Toivakkaan, Hankasalmelle ja Kannonkoskelle. Lisäksi apua perustamisprosessiin on annettu Saarijärven, Kinnulan ja Karstulan kuntiin. Esimerkiksi Saarijärvellä järjestettiin Vaikuta pizzaasi -ilta (n. 20 osallistujaa) nuorisotalolla, jossa yhteistyökumppaneina olivat Nuorten Keski-Suomen Vaikuta! -kampanja ja KOSKE:n Yhdessä ei olla yksin -hanke.

Osana nuorisovaltuustojen tukemista luotiin myös nuorisovaltuutetun opas, jossa on perustietoa nuorisovaltuustotoiminnasta ja vaikuttamisesta. Opas luotiin kuntakohtaiseksi Toivakkaan ja sitä on mahdollista muokata myöhemmin myös muihin kuntiin omaksi oppaaksi.

Vuoden aikana nuorisovaltuustojen ohjaajien tapaamisia on pidetty neljä kertaa. Kevään aikana koottiin aivan uusi ryhmä, nuorten vaikuttaja-aikuisten verkosto, jonne kutsuttiin nuoria aikuisia poliittisista nuorisojärjestöistä, harrastejärjestöistä ja oppilaitoksista. Sen tapaamisia järjestettiin v. 2017 kolme.

Nuorilta nuorille tietoa ja intoa

Osku-hankkeen toiminnoista suurin osa toteutuu nuorilta nuorille -periaatteella. Esimerkiksi Vaikuttamisen polku -menetelmän kehittämisessä on ollut yksi nuori mukana koko prosessin ajan ja hän myös veti Vaikuttamisen polku -menetelmän Muuramen koulun luokalle. Lisäksi kaikissa koulutuksissa ja tapaamisissa on ollut käytäntönä, että nuoret kertovat toisilleen ja vertaiskouluttavat toisiaan. Myös Toukofestissä tehty Vaikuta! -kahvila oli nuorten ideoima ja toteuttama.